

Andra Ločmeļa «laimes pogas» pārmantotajā un radītajā

«Katram sava laimes poga»

#SIF_MAF2021

Andris Ločmelis – uzņēmējs, zīmola «Leatherely» veidotājs. Beidzis Briežuciema pamatskolu, Balvu amatniecības vidusskolu (iegūts galdnieka zeļļa diploms), Latvijas Lauksaimniecības universitāti, iegūstot bakalaura grādu mērniecībā. Intereses un sirdsbalss vadīts, pašmācības ceļā apguvis ādas apstrādi, pabeidzis šūšanas kursus. Pirms 7 gadiem atgriezies dzimtajās mājās Balvu novada Briežuciema pagastā un dibinājis savu uzņēmumu «Leatherely». Brenda nosaukumā gribējis atspoguļot ko vienkāršu un reizē neparastāku, tā sanāca – ādīgi. Izgatavo somas, makus, aproces, piekariņus, auskarus, pasūtījuma darbus, arī kaut ko netipiskāku, piemēram, maskas, miesnieka priekšautus, pavāriem somas nažiem.

Pirms 4 gadiem uzcēlis savu darbnīcu, kurā ir izveidota arī Andra šujmašīnu kolekcija. Izstrādājumi aizceļojuši uz gandrīz visām Eiropas valstīm, kā arī Ameriku, Kanādu, Austrāliju u.c.

Andra «Laimes pogas» Dzimtās mājas

Tā ir vieta, kur esmu dzimis un audzis, izveidojies par tādu cilvēku, kāds esmu. Šobrīd turpinu šeit dzīvot. Māju nopirka vecvecāki, kad mamma bija maza, vecāki turpina šeit dzīvot, tagad arī es. Mana dzimta nāk no Briežuciema apkārtnes, vietējie vien esam.

Es kādu laiku padzīvoju Rīgā un sapratu, ka visa tā burzma, steiga un stress nav domāts man. Toreiz reti braucu uz mājām, bet sapratu, ka gribu dzīvot šeit. Beidzās darbs, beidzās īres līgums un braucu uz mājām! Sapratu, ka tur, kur esmu audzis, man patīk vislabāk. Tas miers, tās pļavas, tie meži, kas ir apkārt, tie plašumi, cilvēki, kuri šeit dzīvo – draudzīgi, izpalīdzīgi.

Idejas, mēģinājumi kaut ko darīt ar ādu bija iepriekš, bet, atgriežoties no Rīgas, sāku to darīt nopietni, mērķtiecīgi. Pirmsākumi nāk no dzimtas. Vecvectēvs no tēva puses bija skroderis, viņa dēls – mans vectēvs arī šuva un laboja apģērbus, pat ausaines šuva. Savu vectēvu es nesa-tiku, jo viņš aizgāja jau pirms manas piedzimšanas. Vienīgi pārmantota interese uz šūšanu. No vectēva bija palikusi šujmašīna, bet to mantoja citi radinieki. Apkārtējo cilvēku atmiņās gan vēl palikuši manu senču darbi, un zinu, ka agrāk mūsu dzimtu sauca par šivčim.

Šobrīd mani vecāki šeit dzīvo, mums ir saimniecība, kurā es palīdzu vecākiem. Man patīk, ka dzīvojam noma-lus, kaimiņi nav tuvu, ir tāda plašuma un privātuma sajūta. Nevieni tevi netraucē, esi pats par sevi.

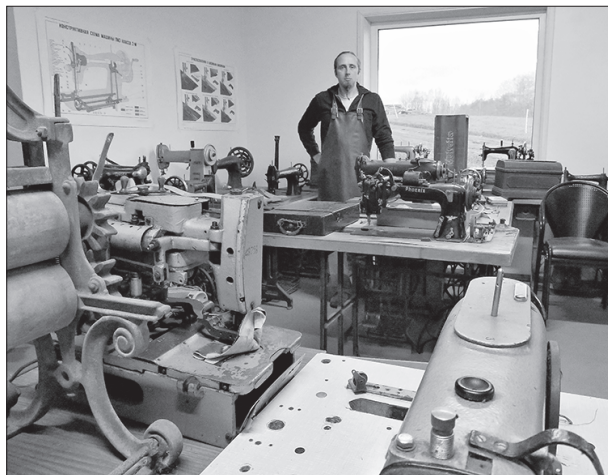
Dators

Mūsdienās datorā ir viss. Tās lietas, kas piederas ma-nam darbam, jo tirdzniecība notiek caur datoru, arī ādas apstrādi esmu apguvis datorā. Daudz brīvā laika tiek pa-vadīts pie datora, skatoties filmas, komunicējot ar drau-giem. Nav svarīgi, kur tu esi, tu vari būt iesaistīts visur tieši ar datora palīdzību. Ja tev ir dators ar internetu, nav svarīgi, vai tu dzīvo pilsētā vai laukos. Ja es strādāju darb-nīcā, man dators ir ieslēgts visu laiku, datorā skan mūzika vai audiogrāmata, vai raidījums. Skatos, ko dara citi amat-nieki, kaut ko man interesantu. Diezgan daudz skatos fil-mas. Patīk labs kino. Varu skatīties 50. gadu filmu, ja kāds ir ieteicis, ka ir vērts noskatīties. Mani filmās piesaista labs sižets, labs aktieru tēlojums. Man patīk senāku laiku fantastika, jo tobrīd netika izmantots tik daudz specefektu, vairāk tika piedomāts pie sižeta, darbības.

Lai satiktos, vajag gatavoties, braukt, bet tagad – pogu nospiedi, un visa pasaule tev ir priekšā.

Šujmašīna

Man galvenais darbs sanāk šūšana, izmantojot šuj-mašīnas. Es arī kolekcionēju šujmašīnas, neesmu gan skai-tījis, bet vairāk nekā 100 jau ir manā kolekcijā. Daļa šuj-mašīnu ir domātas tieši ādas izstrādājumu šūšanai, ar daļu no tām es strādāju, viena daļa ir tikai skaistumam. Cenšos kolekcionēt dažādas šujmašīnas, lai nav vienveidīgi, bet gan interesanti. Ir arī ekskluzīvas šujmašīnas, nezinu, var-būt vienīgās tādas Latvijā. Ir vairākas industriālās, kas paredzētas tikai vienas konkrētas funkcijas veikšanai. Man tuvākas ir vecās šujmašīnas, jo tās ir ilgmūžīgas. Daudzi met laukā vecās Singer šujmašīnas, bet es tās vācu, jo tās ir nostrādājušas 100 gadus un vēl 100 gadus nostrādās. Tām viss ir no dzelzs, vienkārša uzbūve, ir piedomāts pie to dizaina – tās ir izrotātas ar burtiem, rak-stiem, caku cakām, izgriezumiem. Mūsdienās nevienš neko tādu neizgatavo, viss ir domāts, lai ātri un labi strā-dātu. Senāk lietai bija jāpilda pamatfunkcija un arī labi jāizskatās.

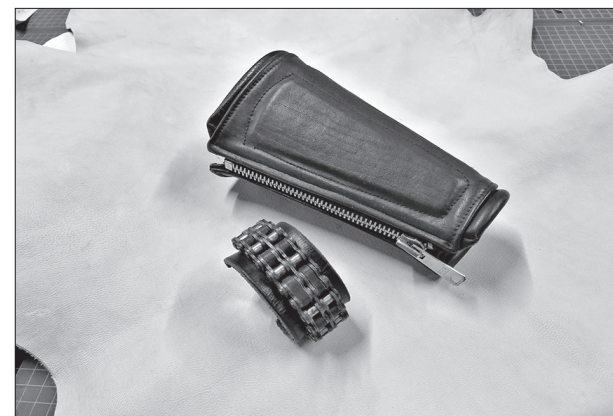
Pats neesmu pircis nevienu jaunu šujmašīnu. Visas ir kaut kādā ceļā nonākušas manās rokās. No modernākajām man ir šujmašīnas ar elektromotoriem, ātrāk jau sanāk. Tāpēc man ir daudz šujmašīnu, ka ar vienu es varu darīt ko vienu, ar citu – atkal citu funkciju. Principā jau var iztikt ar vienu šujmašīnu, ja grib, tikai tad sanāk pamocī-ties, izdomāt katru soli, ko šūt pirmo, ko pēc tam, varbūt kas dizainā jāpamaina, lai sanāktu.

Ne visas funkcijas tiek veiktas ar šujmašīnu. Daudzas lietas veicu ar citiem instrumentiem, kas arī ir sakrājušies diezgan daudz – spiedogi, zīmoli, klišejas, ar ko iespēju rakstus.

Pirmie darinājumi

Man ir saglabājušies arī pirmie darbi, ko esmu gata-vojis sev – siksnas, pases vāciņi, divas somas (mugursoma un plecu soma).

Man pašam vienmēr ir patikusi āda kā materiāls un dažādi ādas izstrādājumi. Atceros, ka skolas laikos man atdeva ādas jaku, un es tajā staigāju visu laiku. Man patika dažādas ādas aproces. Lai gan staigāju ādas jakā, tikai pēc gadiem uzzināju, ka tādās parasti staigā metālisti. Viss sāka rasties tikai no tā, ka man pašam patika nēsāt visu ko no ādas. Tobrīd bija sapnis par ādas biksēm. Jā, tagad man tādas ir, bet ne paša šūtas. Savu ādas jaku, kad tā bija nonēsāta, palikusi par mazu, sagriezu un uztaisīju aproces, kuras esmu arī saglabājis. Parasti arī pirmās lietas, kas top, nav īsti skaistas, negribas nevienam tās rādīt, jo citi to nesapratīs. Pēc laika, skatoties uz pirmajiem darbiem, pašam kauns, kā tik neprasmīgi varēju izgatavot. Bet tie ir mani pirmsākumi, mans ceļš.

Bieži ir tā, ka es taisu kaut ko sev, piemēram, maku, parādu to kādam, un tieku pierunāts to pārdot... Citreiz klients atnāk ar ideju, ko viņš grib, citreiz kopā izrunājam, kas un kā varētu būt, ir tā, ka pašam ir iedvesmas brīži, kad taisu un domāju kaut ko jaunu, eksperimentēju, pa-skatos idejas no citu meistaru darinājumiem, kas šobrīd stilīgi. Man ir saglabāti tādi maki, kā paraugam, kā nevajag taisīt, tā teikt nesanākušie darbi.

Āda maniem darinājumiem tiek pasūtīta no citām val-stīm, visvairāk no Itālijas. Es pārsvarā strādāju ar govs, aitas, kazas ādu. No eksotiskākiem materiāliem esmu strā-dājis ar krokodila ādu, taisot sev somu, arī ķengura ādu.

Kokapstrāde, galdniecība

Man ļoti patīk arī kokapstrāde un visi instrumenti, kas ar to saistās – ēveles, kalti. Balvu amatniecības vidusskolā beidzu galdnieka studijas, tiku strādājis par galdnieku Rīgā vairākus gadus, izgatavojot iebūvējamās mēbeles, galdus, skapjus, bet ne no koka, no skaidu plāksnes... Pa-strādājot vairākus gadus, biju ļoti vilies, ka ar koku īsti nesanāk strādāt. Mani saista darbs ar dabīgiem materiāliem un tas, ka sanāk taustāms rezultāts.

Šobrīd arī sanāk padarboties ar koku, sev kaut ko iz-gatavoju, piemēram, darbnīcā plauktus, galdus, kādi pašam patīk. Pats arī esmu daudz darba ieguldījis savas darbnīcas būvēšanā, iekārtošanā.

Ir bijusi doma, ka kādreiz būtu jāpamēģina izgatavot kaut ko, apvienojot abus man tuvākos darba materiālus – ādu un koku.

Varētu jau kādu iesaistīt savā darbībā, bet kur atrast cilvēku, kurš to gribēs darīt ar sirdi?

Ar šo rakstu noslēdzas rakstu cikls «Katram sava laimes poga». Paldies katram, ko satikām, iepazīnām, abpusēji bagātinājāmies! Lai katram ir savas laimes pogas un drosme tās meklēt! Uz tikšanos citos stāstos!

Teksts – Ineta Atpile-Jugane

Foto – Arita Atpile-Dona un no Andra Ločmeļa personīgā arhīva

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par projekta «Katram sava lai-mes poga» (Nr. 2021.LV/RMA/03/02) rakstu saturu atbild b-ba «Latgolys entuziastu grupa Bīldis»